

Kitty Fischer

Egy ösmeretlen úr visszaemlékezéseiből

Későn éjszaka volt; még bementünk egy táncpalotába, azaz egy villanyfénytől csillogó pincehelyiségbe, amely az évek folyamán a Palais de glace, a Magyar csárda, a Vörös malom, a Cecil bar, a Rat mort és egyéb különös nevekre hallgatott, ahogy éppen az éjjeli élet divatja megkívánta. Diszmagyarba öltözött cigányzenekar játszott, és a terem szögletében, pezsgős vödörök, asztallábak, falitükrök szűk határai közt tangót táncoltak.

Tangó! Egy argentinai csirkefogó kitalálja és eltáncolja a kérges fadorongokból épült csapszékekben; szőrnadrágos, töltényöves társai megbámulják; férfiruhás lányok bánatosan tapsolnak hozzá, aztán a tánc átuszik a tengeren, egy-egy percre fölbukkan Londonban, Párisban, a duzzogó Hamburgban, a nagyralátó Berlinben, és egyszerre közénk téved; most már frakkos, gardéniás urak, francia divatlapokból kiszállott hölgyek táncolják és körülöttük szemüvegek, doktori diplomák, kócsagos tollak, lejárt váltók forognak. Mindenkinek tetszik a tangó és senki se gondol rá, hogy ez a tetszés mit jelent? Mi mást, mint a kacérkodást a társadalom mélységeivel, a furcsa és megfejthetetlen rokonszenvet, amely az emberiség legnagyobb részét a kalózokhoz, kapcabetyárokhoz, a vadászokhoz, megszökött rabokhoz, különböző kalandorokhoz kapcsolja. Miért? Miért tetszett gyerekkorunkban Till Eulenspiegel, vagy Ludas Matyi, miért olvastuk a pad alatt Lecoq urat és Rinaldo Rinaldinit, miért találták föl a mozgóképeket, az apacstáncot, Robertet és Bertramot, mi másért, mint hogy ennek a különös és bohó emberi vágyakozásnak eleget tegyenek? A kis francia csapszékek, ahová a frakkos párisiak egy időben hajnaltájt szívesen betértek, hogy állítólagos betőrőket és véresre pofozott utcai lányokat lássanak, éppen úgy ennek a furcsa szenvedélynek a kifejezése, mint a komor népdal, amely megkérdezi Bogár Imrétől, hová siet, avagy a divat, amely egykoron a karbonári köpönyegeket, ma pedig a lehajtott inggallérokat szárnyaira kapta. Ezt a vágyat mindenkor a táncok elégitették ki a legügyesebben. Ebben a kellemes formában volt legkönnyebb őszintének lenni és észrevétlenül összeszövődni a Balsamók, a Casanovák, a Daperduttók, a condottierék, a szegénylegények és frakkos utonállók különböző utódaival. Az apacstánc, a one step, a macsics, a carmagnole, a cancan az emberi élet legmélyebb rétegeiből szívá-

rogtak elő és mind azt hirdették – udvarias, enyhe formában – hogy nem vagyunk olyan előkelők, hidegek, jól fésültek, amilyeneknek látszunk, vagy pedig azt, hogy az egyenlőség vágya nem az az üres ábránd, aminek sokan hiszik.

Ázonban – mint mondtam – éjfél régen elmúlt és Kitty Fischerről akarok beszélni.

Tíz vagy tizenöt esztendő előtt Párisban időztem, hogy Rákóczi és Bercsényi künt tartózkodásának egyes adatait kifürkészem. Akkor divat volt a történelemért rajongani, az egész város elmúlt századok ruháiban járt és a különböző Lajosok butoraival rendezkedett be. A másodrangu, de elég tiszta hotelben egy Kitty Fischer nevű hölgy volt a szomszédom. Bizonyos, tisztes szomszédi viszony fejlődött ki köztünk, néha átküldte a szobalányt a teaszűrőért, vagy a cipőgombolóért, tárgyakért, amelyek a szállodákban mindig bujósdit játszódnak, én pedig a tintatartót kértem el tőle, mert sok hotelben fordultam meg életemben, de a tintatartóval mindenütt baj volt.

– Ön uram, mint hallom, szintén rajong a történelemért? – kérdezte Kitty Fischer egy esős éjszakán, mikor három óra felé együtt mentünk föl a lépcsőn.

– Talán ön is, asszonyom? – feleltem, bevallom, elég ügyetlenül, mert hajnalban, egy másodrangu szálloda lépcsőjén csak kevés ember beszél a történelemről.

– Én? – mosolygott furcsa nevű szomszédom. – Természetesen! Sőt, én a történelmet szolgálom. Mit mondjak? Higyje el, Páris csupa kalandorból áll; emberek, akik nappal szorgalmasan körmölnék hivatalaikban, éjjel arról álmodnak, hogy a keresztuton postakocsit állítanak meg, és komoly üzletemberek, akiknek unokáik vannak, egy pohár bor mellett Des Grieux-knek képzelik magukat, akik nyugodtan szurják le szerencsésebb vetélytársaikat. Hány Trenk Frigyes szaladgál Párisban, aki délelőtt a tőzsdei árfolyamokat tanulmányozza, és hány vasárlarcos ír ügyvédi leveleket Lyonba vagy Marseillebe! Oh, én tudom a legjobban!

– Ön, asszonyom, valóban igen járatos a történelemben – csókoltam kezét, mert a negyedik emeletre érkeztünk.

Kitty Fischer megállt a sárga tükör előtt, amely – furcsa! – olyan volt, mintha egy nagy üveglap elhervadt volna.

– Ah – szólt, legyezőjét a vállamra bocsájtva –, hogyne volnék járatos. Önnek egyszer el kell jönnie velem Madame Lescauthoz – tette hozzá dacosan, pedig e percben semmi oka se volt rá, hogy dacos legyen.

– Miért ne? – még egyszer kezét csókoltam s elgondoltam, hogy a csinos Kitty Fischer a lányom lehetne.

– Akkor hát, mondjuk, hogy holnap este tiz órakor. Huzzon frakkot és... nos, Isten vele, ne ébresszük föl a szomszédokat El ne felejtse, tiz órakor!

Másnap este tiz órakor csakugyan beültünk egy komfortáblisba és kikocsiztunk Madame Lescauthoz. Az ut sokáig tartott, ha kinéztem a jégvirágos ablakon, kis külvárosi házak és vékonyka, hóba burkolt veteményes kertcskék bukkantak föl előttem. Néha gonosz kutyák is ugattak. Végre a kocsi megállt. Bementünk egy ódon házba, amely még látta XVI. Lajost a vérpadra menni, majd áthaladtunk egy nagy udvaron, ahol már a másnapi disznótorra készültek. Az udvar végében széles egyemeletes ház állott. Kitty Fischer kopogott a tölgyfakapun, a kapu nehézkesen, csikorogva, akárcsak Macbethben, kinyílt, s a következő percben egy erősen kivilágított csarnokban voltunk.

Egy Napoleon-süveges, kardos svájci őr feszesen tisztelgett, majd kérdőleg rám nézett, mire Kitty Fischer közömbösen bólintott. A tekintélyes szolgáló most kinyitotta a csarnok egyik fehér ajtaját, amelyen át egy régi márványfolyosóra kerültünk. A fürkében szobrok álltak és lépéseink most oly ünnepélyesen visszhangzottak, mint mikor az ember régi királyi paloták termein ballag végig.

– Ön tehát ma éjjel kalandor lesz – szól Kitty Fischer. – Ne csodálkozzék azon, ami önnel történni fog, eleintén furcsa lesz, de aztán meg fogja szokni és jól fogja magát érezni. Viszontlátásra, uram

Válaszolni akartam, de Kitty Fischer rám vetette ijedt nyulacskatekintését és már is eltűnt egy perzsa függöny mögött, míg a másik oldalon egy ajtó – Isten tudja a hányadik? – nyílt meg előttem. Beléptem; két ünnepélyes arcu, frakkos ur fogadott. Tisztelettel hajlottak meg és egy kis pipát nyújtottak felém.

– Parancsoljon, méltóságod – szól az egyik ur, egy Montmorency lekötelező udvariasságával.

Orromat lappangó, fűszeres illat csapta meg. Ah, ezt ösmerem, gondoltam magamban; a pipában ópium van, egyszer Marseilleben már szerencsét próbáltam vele és még most is tisztán látom magam előtt a hozzá tartozó furcsa istállólámpát és a kemény favánkost.

– Ön nem fog elaludni – szól, habozásomat látva, a másik frakkos lovag – csak egy pillantásnyit szippantson méltóságod, ennyi elég, hogy elkábuljon. Az egész tulajdonképp formáság.

Egy pillanatig gondolkodtam, aztán átvettem a trombitaalaku pipát és rágyújtottam. Az első szippantás rosszul esett, de aztán melegség futott végig ereimen, amelyek mintha finom aranyhálót borítottak volna testemre.

– Elég, uram – szól Montmorency, kivéve a pipát kezemből és a szomszéd szobába vezetett.

Nagy terembe jutottam, amelynek falai tele voltak egyenruhákkal, régi selyemöltözetekkel, csipkés bibornoki köpönyegekkel. Az egyik sarokban arany kardok sorakoztak, a másikban egyéb rokokó-tárgyak: arany csiptető, burnótos szelencék, ébenfapálcák, ezüst keztyük heverték példás rendben. A kis kandalló mellett kitűnően sámfázott csizmák, selyemcipők, mellettük arany polcokon keztyük és harisnyák.

Egy kicsit még kóválygott a fejem; a szívemnek mintha szárnyai lettek volna: boldog fáradtsággal ültem le a márvány-kandalló mellé. Két tiszteletreméltó szolga udvariasan közeledett hozzám és oly ügyesen, mintha az utolsó Bourbon királynál szolgáltak volna, átöltöztettek. Pár perc múlva azon vettem észre magamat, hogy selyemharisnyában, rövid selyemnadrágban vagyok, a fejemben fehér paróka és az oldalamon könnyű udvari kard, amely mint egy finom óra ingája, billent jobbra, balra. Az egyik szolga a szőnyegajtóhoz kísért – és a következő percben Madame Lescaut alabástrom-termében állottam.

Minden olyan volt, mintha Lancret vagy Paredes füstötte volna. A terem tele furcsa dél-szaki virágokkal, színes szökőkutakkal, különös alaku pálmákkal, amelyekről ezüst gyümölcsök csüngtek alá; széles fali tükrök nagyobbították meg az amugy is tágas helyiséget és a szolgák – akár a régi színházak előkelő darabjaiban – folyton frissítőket hordtak körül. Valahol halk, baljoslatu zene játszott, de senki sem tudta, hol, a terem egyik végében pedig arany szinpadocska állott, amelyen hajporos, törékeny ballerínák táncoltak. A tánc láthatólag érdekelte a közönséget, amely hölgyekből és gavallérokból, lovagokból, tisztekből, főpapokból állott.

– Ah, brávo! brávo! – lelkesedett egy kövér, pompásan öltözött adóbérlő az első sorban, és a szinpad peremére tette gazdagon himzett pénztárcáját.

– Alceste! ez kedves ötlet – bölintott egy hölgy, akinek szépségflastroma hatlovas diszhintót ábrázolt és aki leoldva nyakáról gyöngynyakékét, szintén a sugólyuk elé tette áldozatát.

– Ohó, lovag – szólalt meg most mellettem egy piros kecskeszakállas tisz, aki a portugál egyenruhát viselte – ön meg sem ismer?

– Valóban, uram, bocsássa meg – feleltem udvariasan meghajolva az idegen előtt.

– Nem rossz! – nevetett a tisz. – Ön nem emlékszik rám, akivel együtt szökött meg a kellemetlen Glatz várából? Nem rossz! Gondolkodjék csak, milyen szigoruan vigyáztak ránk és a parancsnoknak, az öreg Fougetnek mennyi borsot törtünk az orra alá! Hahaha; hogy vigyázott ránk és mi mégis megszöktünk Glatzból, ami pedig százhatvan év óta senkinek sem sikerült! Nos, de ha ön sehogy sem emlékezik vissza, elmondom, hogy volt. Leugrotunk a bástyáról, ön csak a jobb vállát zuzta össze, én azonban kifica-

mitottam a lábamat. Ekkor megkértem önt, hogy szurjon le a törével, ne-hogy élve kerüljek üldözőim körmei közé. De ön igazi bajtárs volt és a zuzott vállán vitt el Braunauig, a határig, amit sohase felejték el önnek. Nos, most már csak emlékezik?

Kábultan néztem a portugál tisztre; egyszer életemben volt hasonló ér-zésem, mikor egy kirándulásnál lebuktam egy szikláról és fölébredve, körbe kezdtem szaladni és sehogyan sem tudtam megfejtetni, hogyan kerültem a késő őszi estén a hegyek közé? A portugál tiszt ezalatt tovább beszélt; el-mondta csodálatos szökésünk minden részletét, hogyan bömböltek utá-nunk az erőd riadó-ágyui, hogyan usztunk át a félig befagyott Neissen, ho-gyan kerültünk a zuzmarás Sziléziába, hogyan csöpögött a vérünk a havas utra, ugy, hogy lassan egy falka vadászkutya verődött össze mögöttünk, és hogyan adtuk el az óránkat, a gyűrűnket, a csizmánkat, a mellényünket, hogy éhen ne halljunk a rettenetes érchegységben.

Amit mondott – kábulásom mellett is tisztán éreztem – hazugság volt, azonban mégis jól esett hallanom. Egyszerre tarkán bontakoztak ki a feketetornyú Glatz redutjai, a piros szolgálati öves tisztek, a nehézkes ágyuk és a vidám bajtársak, akik naponta háromszor látogattak meg kis börtönünkben és akiknek mindig elnyertük a Louis d'orjaikat. Katonák, akiket sohasem láttam jelentek meg előttem: a haragos Piaschky, a mindig rekedt Doo őrnagy, az iszákos Nicolai, a kisasszonyhangu Schell hadnagy, aztán pontosan emlékeztem vissza egy levélre, amelyet sohasem kaptam meg, amelyet senki se irt hozzám, s amely most, mint egy finom lepke, táncolt előttem: »Je pleurs avec vous. Vottré mal est sans remède; voici ma dernière. Je n'ose plus risquer. – Sauvez vous, si vous pouvez, je suis...« Az illatos levélben pénz volt, frissen vert gyönyörű Friedrichs d'orok.

A portugál tiszt karon fogott és egy sarokba huzott, ahol gyémántos ba-bérfák közt csipkével terített asztalka állott. Kocintottunk az ódon serle-gekkel, és pár perc múlva a világ legtarkább dolgait hazudtuk egymásnak. Lelkesedve beszéltünk csodálatos katonai ekvipázsunkról, amely kétezer német tallérba került, az ezüst-kürasszos garde du corpsról, a mindig rossz-kedvű király sajtáságos fuvolahangversenyeiről, a prágai, tabori, budweisi ütközetekről, fejsebeinkről, Trenk fürge pandurairól, a gonosz cseh uzsorá-sokról és egyéb titokzatos dolgokról, amelyekhez semmi közünk se volt, s amelyek mégis puhán hizelegve öleltek át. A finom teremben, a langyos, ta-vaszias levegőben, amelyben a prémek, a csipkék, a virágok és a női zseb-kendők illata furcsán keveredett össze, jól esett elmerülni egy nem létező világ puha hullámaiba, elválni a szigorú élet szabályaitól, megfeledkezni róla, hogy kötelességek, örök emberi föladatok vannak, és hogy az órák a vá-rosban pontosan ütnek. Ujra kocintottunk, és asszonyokra kezdtünk vissza-

emlékezni, szép, finom asszonyokra, akik kétségbeesve rajongtak értünk s akiket mégis nevetve hagytunk cserben, akik mint a megvert kutyák következtek életünkön át, asszonyokra, akik szemrehányás és sóhajtás nélkül haltak meg értünk, akik pedig soha nem szerettük őket. Amiért az emberiség zihálva, nehéz ökölcsapásokkal küzd s amit mégsem lehet akárcsak egy perc is megfogni: a becsület, a hit, az akarat, a tudás messze elmaradtak tőlünk, nagy, rózsaszínű, könnyelmű tengerben lubickoltunk, amelynek nem volt mélysége, csak illata, puhasága és melege.

Valaki halkán a vállamra ejtette csipkelegyezőjét.

– Madame Lescaut! – szólt a portugál tiszt és fölugrott az asztaltól.

Törékeny, gondolkodó hölgy állt előttem, magasra fésült hajjal, amely finom és szomorú keretbe foglalta arcát. Minden más volt rajta, mint ahogy a szépség szabályai előírják: a szeme zöld, a szája inkább nagy, mint kicsi, a váll mélyre nyúló, az ajka vékony és a homlokán egy szomorú, hajszálvékony ránc, és mégis szép, gyönyörű szép volt, akár egykori orosz szerelmem, a pompás Bestuschoff kancellár rajongó felesége, aki később Szentpéterváron a kinzópadon halt meg és akinek ötezer Louis d'orral maradtam adósa.

– Ön nem ismer meg? – szólt Madame Lescaut.

Megszéppen néztem rá, aztán emlékezni kezdtem. Ez a zöld szem, amelyben örök és meg nem érdemelt szemrehányás tükröződött, ez a váll, amely néha önkénytelenül meg-megrázkódott, mint a havasi fehér virágok, ha az est leszáll... Kitty Fischer volt! A rokokó ruha, a gyémántok, a csipkék körülhizelegték, körül táncolták alakját és az erős fény mint egy csodálatos ékszerrel kezdett játszani szemével, a fehér válláival, sápadt homlokáival.

– Madame – szóltam hirtelen és megfélelkezve barátomról, karomat nyújtottam neki – mily boldog vagyok, hogy ide vezet! És mily szép ön, mily jót esik megfélelkezniem róla, hogy feleségem, gyermekeim vannak, hogy nincs hozzájuk semmi közön, hogy nincs többé hivatásom, életcélom és hogy ön szép, kimondhatatlanul szép!

Kitty Fischer mosolygott, de nem felelt semmit; arcán jóllakott megelégedettség látszott, csöndes és puha megelégedettség, amiért elrabolhatta tőlem mindazt, ami eddig életemet, küzdelmeimet jelentette. Tisztán éreztem, hogy ez becstelenség, hogy gyermekeim e percben fölriadnak álmukból; és mégis, boldog voltam, hogy el tudtam dobni magamtól az élet szabályait, boldog voltam, hogy hazudhattam, hogy kifoghattam tanítóimon, főnökeimen, esküimen, meggyőződésemen és senkinek se tartoztam felelősséggel. E percben nyugodtan kártyáztam volna el az árvák pénzét és nyugodtan árultam volna el legjobb barátomat Madame Lescautért. Egyszerre világosan, úgy, mint még sohasem láttam meg önmagam, igazi ábrázatomat, láttam, hogy mindaz, amit eddig cselekedtem, áltatás, olcsó képmutatás volt, hogy

vaskorbácsokkal kényszerítettem magamat az élet egyenes utjaira, hogy eddigi gondolkodásom, iparkodásom hazug volt és e percben boldogan tagadhatok meg mindent és jókedvűen, a bűnök teljében kárhozhatom el.

– Igazad van – szólta Kitty Fischer és közelébb simult hozzám. – Minden földi küzdelem hiábavaló.

A színpadon fáradt madrigált kezdtek énekelni, de a társaság nagyobb része a kártyaasztalokhoz vonult, ahonnét olykor a portugál tiszt harsány szava hangzott végig a termen:

– Tart ön ezer livrest, kedves viscount?

Egyszerre valaki meglökött.

– Uram – szólta egy rikácsoló hang – éppen elég volt az ömlengésből. Ön túlbecsüli a vendég jogait, uram!

Öreg, csipkeruhás galant állt előttem; ah, igen, hisz ez Alceste; aki az imént pénztárcáját a színpad peremére rakta. A lovag furcsa öleb-arca ibolyaszínű volt a haragtól és arany csiptetőjét idegesen illesztette a szeméhez, hogy a következő pillanatban ismét elereszthesse. Bizonyos, hogy Madame Lescaut jóindulatu mosolya bősízítette föl.

– Oh, oh – szólta mosolyogva – minek ez a nekihevülés? Mindezt, ha excellenciádnak tetszik, nyugodtan is elintézhethjük. Megtisztel azzal a különös szerencsével, hogy kardját pengémmel összeméri?

Alceste látta, hogy udvarias emberrel van dolga, ezért is más hangon kezdett beszélni, de fekete szeme mint egy rablókalandra készülő patkány tekintete meredt rám.

– Ha önnek sincs ellene kifogása – szólta ajkába harapva – úgy azonnal indulhatunk.

Elhagytam Madame Lescaut-t és a kártyaasztalhoz mentem, hogy megkeressem portugál barátomat. De a kecskeszakállas bajtárs nyomtalanul eltűnt, senki se tudta hová s így egy Gúlden nevű hannoverai kúrasszirost kértem föl tanumul. A kúrassziros azonnal összeült Alceste megbízottjával, egy Matuszevski nevű festővel, akin gyönyörű ó-frank ruha volt s aki éppen ebben a percben vesztette volt el a huga hozományát.

Barátaink úgy határoztak, hogy a kastély kertjében verekedjünk meg. Fölhuzztuk finom köpönyegeinket és kimentünk a hátsó ajtón. Tágas parkba léptünk, amelynek gyérhavas gyöppábrái, nyírott örökzöld bokrai, márványalakjai óriási, furcsa gobelinhez hasonlítottak. A háttérben állott a kastély; az épület errefelé gótikus ívekben bontakozott ki, sok, sok szöglettel, amelyekre a holdvilág könnyű takarót dobott. Egy aranytetős erkélyen szentkép volt, alatta piros mécsszem. Az egyik tölgy alatt nagy, fehér

lovasszobor állt, a páncélos lovagnak marsallbot volt a kezében akárcsak Don Juanban.

– Nos, uraim – szólta Gülден kapitány furcsa, ábrándozó hangján – kezdetjük?

Kihoztuk ezüst kardjainkat, ebben a pillanatban az erkély ablakfüggönye szétvált és zöld fény világította meg a mögötte lévő szobát. Magas pamla- gon, aranyhaját kibontva, Madame Lescaut alakja tűnt föl, kezében arany fésű volt, mellette a kecskeszakállas portugál tiszt állott és gunyosan intett felém bucsut a zsebkendőjével.

– Madame – mondtam kétségbeesve.

– Nos, rajta – szólta Gülден álmodozva.

Előre indultam, de a következő percben ütést éreztem mellemen, azután egy vékonyka vérsugár mérgesen szökkent ki selyemkabátom alól. Szédülni kezdtem, és óvatosan leültem a földre. Még láttam, hogy valaki közeledik hozzám, aztán egy nő élesen sikoltott – és elvesztettem eszméletemet.

A kocsiban ébredtem föl, a két ló baktatott a komor párisi hajnalban; mellettem Kitty Fischer ült és keservesen sirt.

– Mi ez? Hogy történt mindez? – kérdeztem rosszkedvűen.

Kitty Fischer letörölte homlokomról a verejtéket és a szemembe nézett: megint az a vékonyka, sápadt párisi macska volt, aki hajnalban fáradtan topo- gott föl a hotel-lépcsőkhöz s akinek óvatos köhögése fölriasztott álomból.

– Bocsássa meg, uram, – szólta csüggedten – bocsássa meg, hiszen ez bor- zasztó! Hogy történhetett? Ez az öreg Theodor rettenetesen féltékeny. Hi- szen minden játék, gyönyörű játék volt, sohase fordult elő ilyesmi, minden- ki és mindig jól érezte magát a palotában és reggel azt hitte, hogy álmodott, egy színes szép álmot, mint gyerekkorában. Nincs Párisban gavallér, akinek ez a tréfa ne tetszett volna és most ez a vén bolond... borzasztó és éppen önt, uram, éppen önt!

– Furcsa – szóltam és megint elaludtam a kocsiban.

Harmadnap annyira lábra álltam, hogy elutazhattam. Mikor a Francia Al- pesi Bankban föl váltottam a pénzemet, meghökkenve kaptam föl a fejemet. A pénztárosnak piros kecskeszakálla volt, két szeme haragos tűzzel égett – ah, hisz: ez az én bajtársam Glatz várából! Igen, ő az, a portugál tiszt, de most nem volt rajta a pirosajtókás zöld egyenruha, hanem sűrű lüszterkabát és az ujjai közt villámgyorsan siklottak el a bankók, az aranyak és az apró ezüst- pénzecskék. Hirtelen rámnézett, ő is fölismert és gyorsan így szólt:

– Mégis csak szép volt, uram, más élet ez és örömmel látom, hogy nem történt komolyabb baja. Most kérem a 2084-es számot – fordult szigoruan a ketrec előtt várakozó bankszolgák felé.

A zene a Palais Mascotteban megint tangót kezdett játszani. Az előkelőbb táncosnők már végeztek, most – hajnal felé – a negyedik quadrillera került a sor, hervadt, aggódó szemű argentin nőkre, ijedt spanyol leányokra, akik, mintha a korbácsot érezték volna hátuk mögött, gyorsan és tulzott élénkséggel kezdtek táncolni. Most egy kopott selyemruhás havannai csempész-nő lépett ki a fülkéből és egy halálsárga, horgoltkabátos pikkadossal kezdte el a tangót járni.

– Kitty Fischer – szóltam megszeppenve.

Megismert, de nem szólt semmit, később azonban hozzám küldte a virágárusleányt és – arra kért, hogy jöjjenek ki egy percre a söntésbe. Kimentem; ott állt a csapravert hordó mellett, vállán vénasszonyos hárászkendővel és tétován nézett rám feketére pingált szemkarikái alól. A verejték kissé elmosta a füstéket, arca olyan volt, mintha fekete könnyek áztatták volna át.

– Óh, be megöregedtünk, beh megcsunyultunk mind a ketten – szólt, fázósan nyujtva kezét – milyen jó mind a kettőnknek, hogy elkerültük egymást! Oh, szép idők, hová tüntetek! És a sebe?

– Ej, az már régen behegedt – feleltem és elgondolkoztam, hogy ez a Kitty Fischer volt az egyetlen nő a világon, aki ismert, aki a lelkembe látott, a többiek sohasem tudták, hogy ki vagyok és nem fogják megtudni sohasem.